

PASIUNEA ARHEOLOGULUI DINCOLO DE MUZEU: IN MEMORIAM DR. CONSTANTIN CHERA

30 de ani s-au scurs în clepsidră din momentul în care dr. Constantin Chera a răspuns prima dată prezent la proiectele unei asociații neguvernamentale românești și până la momentul în care a părăsit această lume. Aparent numele asociației, Societatea de Explorări Oceanografice și Protecție a Mediului Marin Oceanic-Club, nu este legat de domeniul atât de drag celui pe care îl omagiem aici: arheologia. Cu toate acestea spiritul de aventură, dorința de cunoaștere și entuziasmul ne-au unit într-o prietenie trainică și au dat naștere încă de la începutul existenței acestei asociații al cărui membru fondator a fost, unui departament special de promovare și protecție a patrimoniului cultural.

În perioada colaborării noastre am fost împreună în peste 40 de expediții științifice și educaționale din zona bazinului mediteraneean, în Turcia, Maroc, Siria, Tunisia, Franța, FYROM (Former Yugoslav Republic of Macedonia), Grecia și Bulgaria. Altfel spus în aproape toată lumea romană căreia i-a dedicat cea mai mare parte a lucrărilor sale de cercetare. De fiecare dată dr. Constantin Chera a fost alături de echipă atât în ceea ce privește obiectivele expedițiilor cât și organizarea acestora ceea ce a presupus un efort intens având în vedere și perioadele dificile economic prin care am trecut. În cele 1327 de zile petrecute pe teren în cadrul acestor expediții, arheologul Constantin Chera a cules informații și resurse pentru dezvoltarea de proiecte în țară, a educat peste 200 de tineri participanți (studenți și elevi) în spiritul respectului pentru patrimoniul arheologic și al curiozității științifice, dintre care unii au devenit ulterior arheologi. Ana-Maria Luțescu (în prezent arheolog în Marea Britanie), Dan Condescu (în prezent arheolog în Italia) sunt doar două nume dintre cei care au fost atrași de farmecul stilului său. Pe lângă vastele cunoștințe prezentate într-un format agreabil, dr. Constantin Chera reușea de fiecare dată atunci când ne ghida pe noi, membri echipei și pe studenți printre obiectivele arheologice ale lumii antice să adauge nota necesară de umor pentru ca farmecul să fie deplin. Mozaicurile de la Bulla Regia, Colloseumul de la El Djem, Palmira, Pompei, Troia, Pergamon, Cartagina, Volubilis, Halicarnas, sunt doar o mică parte și printre cele mai cunoscute dintre siturile arheologice în care am pătruns, nu doar o dată, cu ochii iscoditori ai arheologului.

Definitoriu pentru spiritul său liber, bolnav ca și ale noastre de „aventurită” este modul în care își amenaja în fiecare tabără expediționară bivuacul. De fiecare dată prefera să doarmă afară și nu în cort. Prefera să privească înaintea de culcare cerul înstelat. Atunci când l-am întrebat de ce refuză cu obstinție să intre într-unul dintre corturi, deși afară nu era întotdeauna cald sau calm atmosferic, a răspuns că asta îi aduce aminte de adolescența în care dormea adeseori cu băieții pe câmp, la Miercurea Sibiului, locul în care s-a născut și și-a petrecut copilăria și prima parte a tinereții.

La fel, îl definea atracția sa pentru mediul acvatic. Era mereu printre primii care intrau „să vadă despre ce e vorba” în oricare corp de apă: râu, cascadă, lac ori mare, alături de care stabileam stații de cercetare. Memorabil este momentul din anul 2001 când, într-o expediție în Tunisia, am stabilit tabăra lângă cascada Attiq din masivul Teboursoukh. Aici, la cascada cu înălțimea de peste 8 m nu a avut niciun moment de ezitare înaintea saltului pe care l-a efectuat sub privirile noastre consternate. Unii au numit asta nebunie. Alții au numit-o curaj. Dacă a fost nebunie, atunci a fost o nebunie frumoasă. Iar dacă a fost curaj, atunci a fost unul total. Cel mai probabil a fost câte ceva din ambele. Echipamentul de scafandru autonom nu i-a fost străin, dr. Constantin Chera numărându-se și printre scufundătorii echipei noastre. Nu rata niciun prilej de a petrece măcar câteva zeci de minute sub apă susținând eforturile noastre de cercetare în mod direct.

O bună parte din aventura științifică și călătoriile pe care am avut șansa să le întreprindem în compania dr. Constantin Chera sunt surprinse în două cărți: „*Bivuacuri sub semilună*” și „*Libertatea lui Geko*” publicate în timpul vieții celui pe care îl omagiem acum; la prima este și coautor.

Împreună am lucrat, la inițiativa sa, pentru a pune bazele dezvoltării arheologiei submarine în România, primele contacte cu profesioniști în acest domeniu din Italia fiind stabilite în cursul unora dintre expedițiile noastre din zona mediteraneeană. Energia intensă pe care a demonstrat-o și entuziasmul fără egal au atras persoane de pregătiri și condiții diferite, demonstrând puterea sa de a fi un exemplu și de a motiva oamenii. A reușit să mobilizeze resurse din toate categoriile (umane, financiare, de timp, echipamente) în perioade în care societatea românească nu acorda un interes prea mare acestei categorii de activități deosebit de importante pentru dezvoltarea sănătoasă a unei țări.

La toate cele de mai sus se adaugă un număr imens de evenimente mult mai reduse ca amplitudine dar deloc lipsite de importanță. Aș aminti printre acestea sesiuni de igienizare, împreună cu echipe de voluntari tineri, a siturilor arheologice de la Histria, Adamclisi, Păciul lui Soare sau Capidava organizate de asociația noastră; organizarea de evenimente educative pentru elevi și studenți din Constanța, București, Iași și Pitești și pentru toți voluntarii care în timpul celor 30 de ani ne-au călcat pragul în spațiul generos al Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Muzeul constănțean, prin prezența dr. Constantin Chera, ne-a fost pentru acești 30 de ani o a doua casă. De fiecare dată „cHerodot”, așa cum îl strigam adesea în mediul familiar, ne primea în biroul său, vesel, cu zâmbetul larg și cu sirop cu sifon.

Dr. Constantin Chera a fost un om care „a ars cu flacăra mare” într-o viață închinată explorării arheologice și cunoașterii, lăsând în urmă un mare gol, dar și o extraordinară amintire ce va dăinui etern în inimile noastre. Și mai presus de asta a lăsat generațiilor următoare o moștenire deosebit de valoroasă prin puterea exemplului său. E imposibil de rezumat o viață plină în câteva rânduri și de aceea avem obligația morală de a continua misiunea noastră și de a crea premisele dezvoltării „semințelor” sădite de omul Constantin Chera.

Răzvan POPESCU*

* Răzvan POPESCU: Director coordonator al Societății de Explorări Oceanografice și protecție a Mediului Marin "Oceanic-club", e-mail: oceanic.club@gmail.com, Constanța, Str. Decebal, nr. 41.

Constantin Chera –expediții în cadrul *Oceanic Club*

Constantin Chera adresându-se studenților din Tunisia.